

26.0004-11.2019

7. 11. 2019 - 25.02.2019

URZĄD GMINY
w Gietrzwałdzie

Wpł.
dnia 2019-02-25

Znak sprawy 1578.2019.P

Zaś..... Podpis.....

Olsztyn, dnia 20 lutego 2019 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PN.4131.96.2019

Rada Gminy Gietrzwałd
Wpłynęło dnia

26.02.2019

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.), **stwierdzam nieważność uchwały Nr III/37/2019 Rady Gminy Gietrzwałd z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów zamieszkujących na terenie Gminy Gietrzwałd w części dotyczącej § 6 i § 8.**

Uzasadnienie

Wskazaną na wstępie uchwałą, doręczoną organowi nadzoru w dniu 24 stycznia 2019 r., Rada Gminy Gietrzwałd w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 z późn. zm.), przyjęła Lokalny Program Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów zamieszkujących na terenie Gminy Gietrzwałd.

Postanowieniem § 6 badanej uchwały, pozbawiono mocy obowiązującej uchwałę Nr XV/145/2016 Rady Gminy Gietrzwałd dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie Programu Stypendialnego Gminy Gietrzwałd oraz uchwałę Nr IX/68/2011 Rady Gminy Gietrzwałd dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie określenia trybu i kryteriów przyznawania nagród „Arca Talentica” za szczególne osiągnięcia i promowanie Gminy Gietrzwałd uczniom i osobom wybitnie uzdolnionym, osiągającym najwyższe wyniki, zamieszkującym na terenie Gminy Gietrzwałd.

W § 8 uchwały Rada postanowiła natomiast, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W opinii organu nadzoru, ww. uchwałą, w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, podjęto z rażącym naruszeniem prawa, co skutkuje koniecznością wyeliminowania zakwestionowanych przepisów z obrotu prawnego.

Uzasadniając wskazaną ocenę, wskazać należy, że zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

- 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Natomiast w myśl art. 90t ust. 4 ww. ustawy, w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów

oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Oznacza to, że przepis art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, należy traktować, jako podstawę do tworzenia planów działania danej jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Treścią programu są zaś regulacje mające charakter zasad polityki, jaką ma prowadzić organ wykonawczy gminy, czyli powinien on wyznaczać kierunki działania jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wspierania edukacji. Tym samym, przepisy te nie mają charakteru normatywnego, a uchwała w sprawie przyjęcia programu pozbawiona jest waloru aktu prawa miejscowego.

W związku z powyższym, określenie trybu jej wejścia w życie, w sposób zastrzeżony dla aktów prawa miejscowego rażąco narusza art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1523 z późn. zm.), jest niedopuszczalne. Stwierdzenie nieważności przepisu stanowiącego, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego, wywiera natomiast ten skutek, iż akt ten wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Jednocześnie, wobec stwierdzenia, iż przedmiotowa uchwała nie stanowi aktu prawa miejscowego, jej postanowienia nie mogą, jak to uczyniono w § 6, derogować innych uchwał posiadających walor takiego aktu. Zmiana aktu prawa miejscowego, bądź pozbawienie go mocy, dla swej skuteczności wymaga podjęcia nowego aktu prawa miejscowego, uwzględniającego takie dyspozycje.

Dodać również trzeba, że to ww. art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, upoważnia do określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendiów dla uzdolnionych uczniów oraz trybu postępowania w tych sprawach, przy uwzględnieniu w szczególności przedsięwzięć sprzyjających eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osób lub grupy osób uprawnionych do pomocy oraz potrzeb edukacyjnych na danym obszarze. W uchwale podjętej na podstawie ww. przepisu, rada winna określić więc techniczne aspekty udzielania pomocy, czyli wskazać podmioty ją przyznające oraz sposób, w jaki pomoc będzie przydzielana. Wskazać, czy pomoc będzie miała charakter rzeczowy, czy pieniężny oraz w jaki sposób i w jakiej wysokości będzie udzielana (np. opłacanie przedłożonych rachunków, indywidualny przydział środków rzeczowych, np. podręczników). Organ stanowiący w ramach posiadanych kompetencji może różnicować wartość przyznawanej pomocy.

Postanowienia te cechuje zatem generalność i abstrakcyjność, stąd też muszą być one uznane za normy prawne. Tym samym, uchwała wypełniająca delegację art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty jest aktem prawa miejscowego i wchodzi w życie na zasadach oraz w trybie określonym ustawą o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Podkreślić trzeba, iż z cytowanych regulacji wynika wprost, że ustawodawca zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do stworzenia, dwóch aktów: dokumentu programowego, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji oraz w oparciu

o uchwalony program uchwały, która określa warunki, zakres oraz tryb udzielania pomocy dzieciom i młodzieży.

W ocenie organu nadzoru, organ stanowiący nie może zrealizować upoważnienia wynikającego z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty bez wcześniejszej realizacji art. 90t ust. 1 ww. ustawy, a więc bez przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (patrz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 23 października 2012 r., sygn. akt II SA/Bd 895/12). Nie może zrealizować go także w jednym akcie prawnym, tj. jednej uchwale rady gminy.

Wobec tego, rada powinna w pierwszej kolejności uchwalić program wspierania edukacji przewidujący taką formę pomocy, a w dalszej kolejności uchwalić, w drodze aktu prawa miejscowego, szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach. Dokonanie tego w jednym akcie prawnym uznać należy, ze względu na działanie wbrew wynikającej z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadzie przyzwoitej legislacji, za rażące naruszenie prawa, skutkujące koniecznością wyeliminowania z obrotu prawnego zakwestionowanych w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego przepisów uchwały Nr III/37/2019.

W tym stanie rzeczy, rozstrzygnięto, jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Przewodniczący Rady Gminy Gietrzwałd,
2. Wójt Gminy Gietrzwałd.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Sławomir Sadowski
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

